

ANKOM,
2012-10-08
2010:7

Slutrapport Tierpsmodellen

2012-09-28

Projektägare Kristina Kouva

Projektledare Magdalen Al-Masri

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Beskrivning av projektet	4
Deltagarna	4
- Beskrivning av målgruppen	4
- Arbetssätt, aktiviteter och metoder	4
- Projektets mål/resultat och effekter för deltagarna	5
Avvikelser	7
Personalen	8
- Beskrivning av personalen	8
- Personal, arbetsfördelning och samverkan	8
- Resultat och effekter för personalen	9
Organisationerna	10
- Beskrivning av projektorganisationen mm	10
- Samverkan och samordning mellan aktörer	10
- Resultat och effekter för organisationerna	10
Projektets budget	11
Avvikelser	11
Förutsättningarna för implementering	11
Styrgruppens samlade beslut, bedömningar, avsikter och värderingar utifrån rapporten	12

Sammanfattning

Målgruppen för Tierpsmodellen är unga vuxna mellan 18-29 år med någon form av psykisk ohälsa och/eller social problematik och som är i behov av nya och/eller utökade resurser för att bli självförsörjande. De allra flesta i målgruppen har tidigare varit aktuella för olika arbetsmarknadsåtgärder, men inte lyckats komma vidare till att uppnå egen försörjning. För många har det medfört ett långvarigt biståndsmottagande med konsekvenser i form av utanförskap och i många fall olika former av ohälsa.

Samverkande aktörer i projektet är Tierps Kommun, Försäkringskassan LFC Uppsala, Arbetsförmedlingen och Vårdcentralen i Tierp. I projektet arbetar en projektledare/kurator, två lotsar och en specialist från Försäkringskassan. Projektet arbetar med 30 deltagare per år och deltagarna kan vara med projektet i upp till ett år. Arbetet bedrivs i huvudsak individuellt, men även gruppaktiviteter i olika former förekommer. Arbetet genomsyras av motiverande samtal (MI) och lösningsfokuserat arbete. Projektarbetet bygger på att utveckla nya metoder för att arbeta gränsöverskridande och resurseffektivt med målgruppen genom att fokusera på möjligheter istället för problem och att utveckla gemensamma förhållningssätt till målgruppen med utgångspunkten att individen ska stå i centrum.

Totalt har 60 deltagare skrivits in i projektet vilket innebär att projektet har uppnått sitt mål att tillhandahålla 30 deltagarplatser per år. I genomsnitt har deltagarna varit med i projektet i 13 månader.

Målet för projektet är att 50 procent av deltagarna efter avslut i projektet ska ha gått vidare till studier, anställning på hel- eller deltid eller startat en egen verksamhet. Resultaten visar att 25 av 58 deltagare har efter projekttiden fått arbete eller börjat studera, vilket motsvarar 43 procent. Två deltagare har under projekttiden flyttat till en annan kommun och har därför inte genomfört projektet som det var tänkt. Projektet har bidragit till att utveckla deltagarnas sociala färdigheter, minskat psykisk ohälsa samt ökat deras förmåga att ta eget ansvar för sin utveckling. En positiv utveckling har setts hos majoriteten av deltagarna, framför allt gällande större framtidstro och egen motivation för livsstilsförändring.

Projektet har haft en total budget på 3 389 000 kronor fördelat på två år. Framgången i projektet beror på en rad olika faktorer. Personalens stora engagemang kring deltagararbetet har skapat relationer som möjliggjort en tillitsfull arbetsallians. Relationen är metoden. Individ – och helhetsperspektivet har spelat stor roll, likaså tidsperspektivet. För individen är ett avgörande moment att det har funnits en person som haft en samordnande funktion. Samverkansperspektivet har i hög grad bidragit till framgången där både referensgrupp och styrgrupp bidragit och fungerat som ”dörröppnare” och brobyggare inom respektive verksamhet.

Beskrivning av projektet

Deltagarna

- Beskrivning av målgruppen

Målgruppen för Tierpsmodellen är unga vuxna mellan 18-29 år med psykisk ohälsa och/eller annan social problematik och som är i behov av nya och/eller utökade resurser för att bli självförsörjande. De allra flesta i målgruppen har tidigare varit aktuella för olika arbetsmarknadsåtgärder, men har inte lyckats komma vidare till att uppnå egen försörjning. För många har det medfört ett långvarigt biståndsmottagande med konsekvenser i form av utanförskap och i många fall ohälsa i olika former. Bristen på egen försörjning har ofta varit en del i en sammansatt problembild. Kännetecknande för gruppen har varit låg utbildningsnivå, ingen eller mycket liten arbetslivserfarenhet, läs- och skrivsvårigheter, psykisk ohälsa eller annan social problematik. Många i målgruppen har vuxit upp i familjer som under lång tid varit beroende av ekonomiskt bistånd för att komma upp i skälig levnadsnivå. Flertalet deltagare har ett negativt socialt arv med sig och en historia av missbruk och kriminalitet. Deltagarna har tidigare haft kontakt med minst två av de samverkande aktörerna och haft ett behov av samverkan för att komma närmare egen försörjning. Projektets avgränsningar är att deltagarna inte har ett aktivt missbruk eller har en allvarlig psykisk sjukdom/syndrom.

Utbildningsnivån hos deltagarna har generellt sett varit låg. Åtta procent saknar grundskoleutbildning, 60 procent har grundskoleutbildning och 32 procent har gymnasieutbildning. Kopplat till detta har många av deltagarna relativt många år i offentlig försörjning bakom sig. 68 procent har haft offentlig försörjning i mindre än tre år och 32 procent har haft offentlig försörjning i mer än tre år. Den längsta perioden i offentlig försörjning för projektets deltagare är tio år.

Av de 60 deltagare som har deltagit i projektet har 40 personer en dokumenterad funktionshinderkod hos Arbetsförmedlingen. En stor del av deltagarna erhöll funktionshinderns kod under sin tid i projektet efter genomförd utredning hos Arbetsförmedlingen. I praktiken innebär detta att deltagarna har ett funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

Vid den tidiga inventeringen kring de deltagare som skulle komma att bli aktuella för projektet fanns tankar kring att aktörerna i första hand skulle remittera de klienter de ansåg låg allra längst bort från arbetsmarknaden och som hade störst behov av det stöd projektet kunde tillhandahålla. Under hösten 2011 skrevs ett stort antal deltagare in under en kort tidsintervall och projektmedarbetarna upplevde att en del av dessa deltagare befann sig en aning närmare arbetsmarknaden än vad den första gruppen deltagare gjorde då de skrevs in. Detta kan sägas stämma överens med de tankar som fanns vid den tidiga inventeringen av deltagare.

- Arbetssätt, aktiviteter och metoder

Arbetet i projektet har utförts på följande sätt. Remitterande aktörer är Tierps kommun, Arbetsförmedlingen i Tierp, Försäkringskassan LFC Uppsala och vårdcentralen i Tierp. Aktörerna remitterar deltagare till projektledaren som bokar in trepartssamtal. Vid trepartssamtalet deltar lots, remitterande handläggare och

deltagaren. Under mötet får deltagaren information om vad deltagande i projekt Tierpsmodellen innebär. Om personen är intresserad av att delta skrivs deltagaren in i projektet och skriver på samtycke och en överenskommelse om vilket som är deltagarens respektive lotsens ansvar under projekttiden. Deltagande i Tierpsmodellen är frivilligt. Deltagarna kan vara med projektet i upp till ett år.

Under de första veckorna görs en kartläggning av individen för att få en tydlig bild av vilka insatser som gjorts tidigare samt hur det ser ut i nuläget. Utifrån det görs en planering av vilka insatser och typ av stöd deltagaren behöver för att komma närmare egen försörjning. Därefter följer en så kallad utredningsfas där lotsen utifrån kartläggningen går igenom vilka eventuella utredningar som behöver göras och tar de kontakter som behövs. Parallellt med det startas arbetet med att finna struktur på det dagliga livet och att arbeta mot uppsatta mål och delmål. Arbetet har genomförts av motiverande samtal (MI) och lösningsfokuserat arbete. Arbetet har skett individuellt, men även gruppaktiviteter i olika former har förekommit. När deltagaren varit aktuell i projektet i cirka nio veckor hålls ett flerpartsmöte där samtliga involverade aktörer medverkar tillsammans med deltagaren och lotsen. Kuratorn deltar vid behov. Under mötet görs en summering av det arbete som skett hittills under deltagarens tid i projektet. Deltagande parter kommer överens om vilka stödbehov som finns, hur arbetet ska fortlöpa och vem som ansvarar för vad. Sista delen i arbetet benämns motivations- och strukturfasen och kan pågå mellan vecka nio fram till vecka 52. Arbetet läggs upp individuellt med deltagaren för att nå de uppsatta målen. Den här fasen har varierat mycket i tid mellan olika deltagare.

Projektarbetet har byggt på att utveckla nya metoder för att arbeta gränsöverskridande med målgruppen genom att fokusera på möjligheter istället för problem och att utveckla gemensamma förhållningssätt till målgruppen med utgångspunkt att individen ska stå i centrum.

Under våren 2011 startades gruppaktiviteter med syftet att ge deltagarna nya kunskaper i olika teman samtidigt som de fick social träning. Gruppaktiviteterna har bestått utav bland annat körkortsteori, fysisk träning på lokala träningsstudior, yoga, kickboxning samt temadagar med inriktning på kost och hälsa. Deltagarantalet på gruppaktiviteterna har ökat allt eftersom projektet pågått och en stabil grupp på mellan sex till åtta personer deltog regelbundet vilket kan ses som en stor framgång för den här målgruppen. Andra gruppaktiviteter under projektets gång har varit informationsträffar med Vuxenutbildningen, Försäkringskassan LFC Uppsala, samt skuldrådgivning från kommunen. Aktiviteterna har haft olika inriktningar och teman, ett tema som varit uppskattat och värdefullt bland deltagarna är friskvård där fokus har varit att få mer kunskap om hälsa och hur man kan öka sitt välmående. Projektet har även samarbetat med Närpsykiatri som har föreläst kring hur och vad de arbetar med samt kring de olika sjukdomar och syndrom som återfinns hos många av deltagarna i projektet. Dessa föreläsningar har varit uppskattade bland deltagarna.

- Projektets mål/resultat och effekter för deltagarna

Vid årsskiftet 2011/2012 hade projektet skrivit in 60 deltagare vilket innebär att alla deltagarplatser fyllts och målet att tillhandahålla 30 deltagarplatser per år uppnått. Merparten av deltagarna, 77 procent, har remitterats från Tierps kommun via

ekonomiskt bistånd. Från Arbetsförmedlingen har 17 procent remitterats, Försäkringskassan har remitterat fem procent och Landstinget har remitterat en procent.

Genomgående sedan projektets början har det för ett stort antal deltagare tagit lång tid att starta upp i projektet då deltagarna har en historia av hög frånvaro och av att inte komma på inbokade möten. Många gånger har deltagarna uteblivit från det inledande trepartsmötet vilket har lett till en fördröjning av starten då ny tid för trepartssamtal behövs bokas. Detta har gjort att det har tagit lång tid att komma upp i det antal deltagare som projektet åtagit sig att arbeta med under ett år. Det har dock inte varit några problem att rekrytera deltagare utan det har alltid funnits personer ur målgruppen som har varit intresserade av att delta i projektet. Frånvaron för deltagarna efter inskrivning har i många fall fortsatt vara hög, detta är dock något som har minskat avsevärt över tid då lotsen och/eller kuratorn har fått en god relation och arbetsallians till deltagaren. Under hösten 2011 hamnade projektet i ett läge då många in- och utskrivningar gjordes under en kort tidsintervall för att se till att de sista deltagarna som skrevs in fick så lång tid i projektet som möjligt kombinerat med att de som skrevs ut skulle få ett så bra avslut som möjligt. Detta medförde en hög arbetsbelastning på lotsarna i projektet och det i sin tur påverkade de deltagare som redan var inskrivna. När lotsarna inte kunde träffa sina pågående deltagare lika ofta som tidigare märktes en ökning i frånvaro hos dessa deltagare samt svårigheter för dem att hålla motivationen uppe och sina aktiviteter igång utan stödet från lotsarna.

Resultaten visar att 25 av 58 deltagare efter projektiden hade sysselsättning i form av arbete eller studier, det motsvarar en siffra på 43 procent. Av dessa 25 deltagare arbetade nio deltagare heltid och fyra deltagare arbetade deltid. Av de arbetande deltagarna hade tre deltagare anställning med lönebidrag från Arbetsförmedlingen. Av de deltagare som studerade så var det tio deltagare som studerade på heltid och två deltagare som studerade deltid.

De övriga 33 deltagare som har avslutats i projektet hade vid tiden för avslut olika sysselsättningar. Fem deltagare praktiserade, en deltagare arbetstränade, nio deltagare medverkade i annan samverkan inom kommunen, tre deltagare var sjukskrivna, fem deltagare medverkade i annan rehabilitering, tre deltagare var föräldralediga och sju deltagare återvände till sin remitterande instans, i samtliga fall Sociala Enheten i Tierps kommun.

Under hösten 2011 upphandlades externa utvärderare med syfte att göra en socioekonomisk analys av resultaten kring projektet och att göra en utvärdering av deltagarnas hälsa med hjälp av hälsoinstrumentet SF36.

Socioekonomisk utvärdering

Ingvar Nilsson och Eva Nilsson Lundmark har utvärderat Tierpsmodellen ur ett socioekonomiskt perspektiv och ur ett samverkansperspektiv. Utvärderarna har i sin rapport visat på faktorer som rönt framgång och på faktorer att ta lärdom av inför framtiden. Utvärderarna skriver:

”Sammanfattningsvis måste man se projektet som en utomordentligt lönsam affär både för samhället och enskilda aktörer, både på kort sikt och på lång sikt. Att avstå från att aktivt arbeta med att rehabilitera denna målgrupp och se detta som en social

investering i ställt för en kostnad känns inte bara mänskligt tveksamt utan måste dessutom anses strida mot kommunallagens krav på god ekonomisk resurshållning.” Hela rapporten finns tillgänglig via följande länkar:

www.seeab.se

www.socioekonomi.se

Utvärdering hälsa

Inna Feldman har utvärderat huruvida deltagarna i Tierpsmodellen har påvisat en ökad hälsa efter genomförd tid i projektet. Utvärderaren skriver:

”Den självskattade livskvaliteten bland projektdeltagarna var mycket lägre än bland jämnåriga på befolkningsnivå, särskilt vad det gäller psykisk hälsa. Vi kan dock konstatera att hälsorelaterad livskvalité har förbättrats under projektets gång, mest på grund av minskade problem med psykisk hälsa.”

Hela rapporten finns tillgänglig via följande länk:

www.finsamuppsala.se

Projektgruppen, remitterter & enskilda aktörer

Både deltagare och remitterter har uppgett till projektgruppen att de ser och märkt av en ökad livsglädje och motivation till förändring genom att ha deltagit i projektet. Deltagarna har uttryckt till projektgruppen att de upplever sig ha en mer positiv livssyn än tidigare och har fått livshopp. Många deltagare har uppgett att de har fått ett utökat nätverk vilket har varit en stor del i ett förbättrat mående. Inom projektet har personalen arbetat mycket med att försöka hitta olika instanser för att bygga individuella nätverk som exempelvis träffpunkter, idrottsföreningar med mera. Några deltagare har rekommenderat vänner och anhöriga att söka sig till projektet. Projektet har fått ett gott rykte hos både aktörer och deltagare. En upplevd styrka med arbetssätten i projektet är att lotsen har en helhetsbild runt deltagaren och kan hjälpa till inom de områden som behövs för att deltagaren ska komma vidare. Traditionellt inom de olika organisationerna är stödinsatsen inriktad på ett specifikt område exempelvis arbetssökande, psykiskt mående, rehabilitering et cetera. Det har upplevts som mycket positivt av deltagarna att en och samma person kan vara behjälplig inom många olika områden och ha en samordnande funktion.

Avvikelser

Då utvärdering och medel för detta inte funnits med i projektplanen togs frågan inte upp förrän hösten 2011. Detta innebar att utvärderingen startade senare än vad som varit önskvärt vilket i sig har inneburit att en utvärdering av projektet som helhet från projektstart inte har kunnat göras.

Personalen

- Beskrivning av personalen

Personalgruppen i projekt Tierpsmodellen har bestått av 3,2 tjänster fördelat på en projektledare/kurator på 100 %, två lotsar på 100 % vardera och en specialist från Försäkringskassan på 20 %. Alla utom medarbetaren från Försäkringskassan har varit anställda av Tierps kommun.

Personalens kompetenskrav vid anställning har varit relevant utbildning och arbetslivserfarenhet samt personlig lämplighet för att kunna möta målgruppens behov. Lotsar och projektledare/kurator har genomgått utbildningar i MI (motiverande samtal) vilket har genomsyrat arbetet. Lotsarna har även genomgått utbildning i ISA (individuellt stöd i arbete) och återhämtningsinriktat arbete. Utbildningen i ISA har medarbetarna haft stor nytta av vid de tillfällen deltagarna varit ute i praktik eller arbetsträning. Utbildningen i återhämtningsinriktat arbete inriktades på processen att återhämta sig från psykisk sjukdom/syndrom. På grund av föräldraledighet anställdes en ny projektledare/kurator i september 2011 och denne har därför inte tagit del av utbildningen i ISA.

- Personal, arbetsfördelning och samverkan

Deltagarna har delats upp relativt jämnt mellan lotsarna. Kuratorn har träffat samtliga deltagare vid start och avslut i projektet för att genomföra vissa tester kring hälsa. Under projektets första år träffade kuratorn även vissa deltagare som hade behov av ytterligare tester gällande alkohol och drogvvanor. Under hösten 2011 har kuratorn gjort dessa tester med samtliga nya deltagare då det framkommit att det hos en del av de tidigare deltagarna funnits alkohol och narkotikaproblematik även fast de själva menat att så inte var fallet. Övriga möten med kuratorn har bokats efter deltagarens behov och önskan. Under projekttiden har kuratorn haft åtta deltagare på regelbundna samtal samt ett antal för enstaka samtal vid behov. Under projekttiden har kuratorn, när det har funnits behov och varit möjligt i förhållande till övrig verksamhet i projektet, deltagit i projektets olika gruppaktiviteter.

Medarbetaren från Försäkringskassan har medverkat vid referensgruppsmöten, deltagit vid flerpartsmöten och informerat både deltagare och personal om Försäkringskassans olika försäkringar och arbetssätt. Medarbetaren har även deltagit i arbetet kring projektets halvtidsseminarium och slutseminarium samt varit behjälplig i alla frågor rörande deltagarna och Försäkringskassan.

Utöver personalgruppen har projektet haft en referensgrupp bestående av en kontaktperson från Arbetsförmedlingen, en kontaktperson från Tierps kommun (Sociala Enheten), en kontaktperson från Försäkringskassan och en kontaktperson från vårdcentralen i Tierp. Gruppen har träffats en gång i månaden för att diskutera framgångar och svårigheter i projektet samt för att diskutera vad som hänt i de olika organisationerna.

Projektgruppen har haft tillgång till extern handledning fem gånger per termin projekttiden ut. Handledningen har berört både ärende och process och upplevts som ett oerhört givande och lärorikt moment i arbetet.

- Resultat och effekter för personalen

Projektgruppen har fått ökade kunskaper om målgruppen och dess behov under arbetets gång. Även kunskapen om de olika aktörernas verksamheter har ökat.

Projektets styrka har bland annat varit att det inte har funnits någon färdig metod utan att projektmedarbetarna utvecklat stödet allteftersom i nära samarbete med individen och samverkande aktörer utifrån den enskilde individens behov. Efter projektets första år har projektgruppen tillskansat sig stor kunskap kring vilka metoder och förhållningssätt som fungerar för deltagarna. En annan styrka är att projektet arbetat med relativt få individer under lång tid vilket ökat möjligheten att nå målen. Ett år kan anses vara lång tid, men i relation till målgruppens problembild och antal år de inte varit aktiva innan de kom med i projektet är ett år minimum för att kunna åstadkomma någon form av livsstilsförändring hos deltagarna. Metoden har utformats utifrån varje individs behov vilket skapar stora möjligheter, samtidigt som det krävts mycket av personalen.

Rollfördelning mellan lotsar och kurator har ibland upplevts som diffus då många deltagare känt sig trygga i sin kontakt med lotsen och inte känt något ytterligare behov av samtal med kuratorn även om lotsen ansett att det har funnits ett behov av detta för deltagaren. En del deltagare har även haft en samtalskontakt inom psykiatri eller primärvården. Kurator och lotsar har samarbetat runt många deltagare och har exempelvis gjort gemensamma hembesök.

På grund av föräldraledighet skedde ett skifte av projektledare/kurator under hösten 2011. Samverkan mellan lotsar och projektledare/kurator har fungerat bra och övergången vid skiftet har gått smidigt och över förväntan.

Projektledarens roll vad gäller styrning av projektet har fungerat bra, särskilt med tanke på projektledarskiftet som skedde ett år in i projektet. En klar hjälp i detta har varit att struktur, roller och samverkan redan byggts upp under projektets första år och lotsarnas stora erfarenhet och kompetens. Projektledaren upplevde inga större svårigheter eller nackdelar med att ha en kombinerad tjänst som projektledare/kurator. Projektledaren har upplevt det som en fördel att denne även arbetat med deltagarna i projektet som kurator då detta gett en förståelse för och inblick i arbetet med deltagarna. En stor del av projektledarens tid har gått till att finnas för hands för lotsarna vilket har gett lite mindre tid åt själva styrningen av projektet i övrigt.

Erfarenheterna under projekttiden för personalen är att arbetet har varit givande och att personalgruppen sett stora fördelar i arbetssättet för deltagarna. Gruppen har även sett stora fördelar med den nära samverkan med aktörerna i projektet då det är en mycket resurskrävande grupp projektet arbetat med. Genom samverkan med framför allt Arbetsförmedlingen har flera deltagare fått möjlighet att ta del av olika arbetsmarknadsutbildningar och andra resurser som Arbetsförmedlingen kan erbjuda vilket har varit ett stort steg på deltagarnas väg mot arbete/egen försörjning.

Projektets medarbetare har hittat fruktbara metoder och förhållningssätt i arbetet med deltagarna genom att de kunnat ta tillvara på och använda sig av sina tidigare kunskaper och arbetslivserfarenheter. Det har varit en stor fördel att personalen har olika bakgrunder och erfarenheter i projektet då personalen har kunnat dela med sig av sina tidigare erfarenheter till varandra och har kunnat stötta varandra på ett bra sätt. Medarbetarna har fått en bred kunskap och erfarenhet runt målgruppen och olika

arbetsmetoder. Det har även varit till fördel att en ny projektledare/kurator anställts då ytterligare erfarenhet, kunskap och nya ögon tillfördes projektet.

Organisationerna

- Beskrivning av projektorganisationen mm

Styrgruppen har deltagit vid styrgruppsmöten ett antal gånger per termin och har under dessa varit engagerade i projektet, upplevts vara lyhörda och har funnits tillgängliga för frågor och funderingar övrig tid.

Referensgruppen har varit en viktig del i arbetet som har underlättat samarbetet. Referensgruppen har träffats en gång i månaden och delat med sig av aktuell lägesbeskrivning hos varje aktör. Eventuella systemfel och hinder har också kunnat diskuteras i detta forum. Referensgruppen har som ett led i samverkan även deltagit på deltagarnas nio-veckors möten.

Projektmedarbetarna har lyckats bygga upp en god samverkan mycket tack vare engagemanget hos varje enskild aktör i projektet. Projektmedarbetarna upplever att det från Arbetsförmedlingen funnits en särskilt god kontakt och bra samverkan. En god kontakt och samverkan med enskilda remittenter har också varit viktigt och avgörande för ett gott resultat.

Nätverket för projektledarna hos Samordningsförbundet för utbyte av erfarenheter har fungerat bra och har varit ett positivt stöd i arbetet. Det hade emellertid ibland varit önskvärt med lite mer diskussionstid projektledarna emellan.

- Samverkan och samordning mellan aktörer

Samverkan mellan de olika aktörerna i projektet har fungerat bra. Faktorer som underlättat samverkan är att alla deltagande aktörer sett behovet av projektet och att alla aktörer har varit engagerade och remitterat deltagare.

Psykiatri har sedan projektstart saknats som aktör och allteftersom projektet fortskridit har behovet av ett samarbete med psykiatri upplevts öka. Under hösten 2011 var projektgruppen i kontakt med en kurator och en psykolog på Närpsykiatri där ett samarbete och informationsutbyte byggdes upp. Bland annat har projektgruppen remitterat ett antal deltagare till olika grupper som psykiatri tillhandahåller (ADHD och panikångest-grupper) samt att det under våren 2012 hållits föreläsningar och samtalsdiskussioner i ämnet psykiatri.

- Resultat och effekter för organisationerna

Projektmedarbetarna är positiva till det samarbete som byggts upp inom projektet med övriga aktörer. Ett år in i projektet hade projektgruppen och de olika aktörerna fått god kännedom om varandra vilket underlättat arbetet på alla nivåer och för alla inblandade. Projektet har haft ett nära samarbete med alla remittenter som fått kontinuerliga uppdateringar om den aktuella deltagaren.

Referensgruppens möten har fungerat bra och har varit en källa till information och uppdateringar om vad som pågått inom de olika organisationerna. Referensgruppens arbete har bidragit till att skapa ett gott samverkansklimate och ökat förståelsen för de olika aktörernas uppdrag. Samverkan i referensgruppen har kortat ner handläggningstiderna hos de enskilda aktörerna samt bidragit till möjligheten att

se den enskilde deltagarens helhetsbild vilket i sig inneburit att rätt insats har kunnat erbjudas. Samverkan har även inneburit att fortsatt rundgång för den enskilde deltagaren har förhindrats.

Flertalet deltagare i projektet har varit aktuella hos Arbetsförmedlingen med vilka samarbetet genomgående har varit gott. Projektets kontaktperson hos Arbetsförmedlingen har varit till stor hjälp i arbetet med deltagarna och Arbetsförmedlingen har även bidragit med arbetspsykologiska utredningar av deltagarna vilket har varit en viktig del i projektets fortsatta arbete med deltagaren.

Projektledaren har inför rapportskrivningen varit i kontakt med de olika aktörerna för att få deras syn på samarbetet och effekter för deras organisationer. De olika aktörerna har genomgående uttryckt positiva synpunkter rörande projektet. De har varit nöjda med samarbetet och pekade framför allt på projektgruppens tillgänglighet, snabba återkopplingar, kompetens och engagemang. Gällande deltagarna är aktörerna positivt inställda till hur projektet sett till helhetsbilden och varje enskild deltagares individuella behov. Aktörerna har upplevt att deltagarna gått framåt och vuxit, var och en i sin egen takt. Aktörerna lyfte även upp deltagarnas egna tankar om sitt deltagande i Tierpsmodellen där det enbart givits positiva omdömen. Aktörerna pekade på tidsperspektivet som ett viktigt och avgörande moment för deltagarna, men att det för många deltagare också funnits ett behov av hjälp och stöd under längre tid än ett år. Det har varit positivt för deltagarna att ha en gemensam planering med klara och tydliga mål vilket även har bidragit till snabbare ärendehantering hos de olika aktörerna.

Projektets budget

Projektets ursprungliga budget var 3 774 000 kronor fördelat på två år.

Avvikelser

En översyn av samliga projekts budgetar begärdes av Samordningsförbundet under våren 2012 och i samband med detta återförde projektet 385 000 kronor till Samordningsförbundet. Ny total budget för projektet blev 3 389 000 kronor.

Förutsättningarna för implementering

Utvärderingarna av projektet visar på en rad faktorer som kan ses som incitament för implementering. Här kan nämnas att målgruppen erhållit stor nytta av det stöd projektet har tillhandahållit, både utifrån att ha närmat sig arbetsmarknaden och utifrån att ha fått förbättrad hälsa. Utfallet och erfarenheterna av samverkan i projektet har också varit gott där bland annat fortsatt rundgång för målgruppen har kunnat förhindras.

Implementering har diskuterats under projekttidens gång, men detta har inte lett till några resultat. I dagsläget har projektet förlängts och projektgruppen kommer under två års tid att arbeta med unga vuxna i åldern 18-35 år som har psykisk ohälsa och/eller social problematik. Under denna tid kommer förutsättningarna för implementering att undersökas.

Det har funnits god tillgång till resurser under projekttiden. Tillgång till en arbeidskonsulent har saknats under projekttiden, detta har åtgärdats inför starten av Tierpsmodellen 2.0.

Styrgruppens samlade beslut, bedömningar, avsikter och värderingar utifrån rapporten

OBSERVERA ATT TEXTEN NEDAN ÄR TAGET FRÅN HELÅRSRAPPORTEN!

Samverkan gör skillnad! Tierpsmodellen erfar att helhetssynen kring den enskilde personen är en framgångsnyckel i stödet för att komma ifrån ett långvarigt utanförskap. Enskilda insatser från varje aktör i olika tidsperioder ger inte samma förutsättningar att hjälpa den enskilde. De olika aktörernas stödinsatser för den enskilde som planeras utan kunskap om helheten är med stor sannolikhet möjliggörare till återkommande ”misslyckanden” och fortsatt rundvandring. Projektet visar att god kommunikation mellan aktörerna i samverkan med den enskilde kan stoppa den enskildes ”rundvandring” hos berörda aktörer. Genom att fokusera på var personen i helhet står just nu är det lättare att rikta insatserna utifrån individens faktiska behov. Att alla aktörer är medvetna om sitt ansvar och sina stödinsatser har underlättat vägen framåt för deltagaren och gett mer kraft i motivationsarbetet.

Styrgruppens bedömning är att man kontinuerligt under projekttiden sett goda effekter av projektarbetet för både projektgruppen och deltagarna. Projektgruppen har utvecklat tydliga strukturer och metoder för att stödja varje deltagare på den nivå som krävs. Samverkan mellan de olika aktörerna har fungerat mycket bra och man har även fått bättre samverkan med Närpsykiatrin som är en viktig aktör för många deltagare oavsett om man redan har etablerad kontakt eller inte.

Socialtjänstens personal har ofta uttryckt att projektgruppens arbete har betytt mycket för deltagarna och att man sett en positiv utveckling hos de allra flesta, framför allt med större framtidstro och egen motivation för livsstilsförändring.

Projektets framgångsfaktorer har varit att lotsen haft en helhetsbild runt deltagaren och kunnat hjälpa till inom de områden som behövs för att deltagaren ska komma vidare och att arbetet lagts upp helt individuellt utifrån deltagarens behov. Även gruppaktiviteterna har utformats för att på bästa sätt stödja deltagarnas personliga utveckling, sociala förmåga och öka deras fysiska och psykiska välmående vilket kan öka deras anställningsbarhet. Det medarbetarna uppmärksammat med tiden är att det i vissa fall behövs mycket lång tid för att få till en livsstilsförändring. Ett år kändes från början som mycket lång tid, men i relation till den tid som deltagarna tidigare varit utan sysselsättning, isolerade och passiva är ett år en relativt begränsad tid.

Många av deltagarna har tidigare inte avslutat sina utbildningar, grundskola och gymnasium. De har ingen eller mycket få arbetslivserfarenheter och flertalet har även psykisk och social problematik. Projektet har arbetat med att bygga upp deltagarnas självförtroende, minska psykiska och sociala svårigheter och utöka deras meriter i form av utbildning och arbetslivserfarenhet. Hinder för att börja studera har funnits hos några deltagare i form av tidigare dåliga erfarenheter av skolan, läs- och skrivsvårigheter i olika former samt tidigare obetalda skulder till CSN vilket gör att de inte haft rätt till studiemedel.

Idag kan man peka på två tydliga framgångsfaktorer som har bidragit till det goda resultatet i projektet. Det första har varit personalens stora engagemang kring deltagararbetet vilket helt klart har varit avgörande för projektframgångarna. Det andra är att styrgruppen och referensgruppen har fungerat som "dörröppnare" inom respektive verksamhet. Detta har medfört att samverkansarbetet har fungerat mycket bra och säkerligen kortat även vissa "ledtider".

